DOMSTOLENS DOM
AF 18. SEPTEMBER 1984 [1]

Kommissionen for De europæiske Fællesskaber mod Den italienske Republik

»Manglende gennemførelse af direktiver — dyrlæger«

Sag 221/83

Sammendrag

Medlemsstater — forligtelser — gennemførelse af direktiver — undladelse — begrundelse — uantageligbed
(EØF-traktaten, art. 169)

En medlemsstat kan ikke påberåbe sig bestemmelser, fremgangsmåder eller forhold i sin nationale retsorden til støtte for, at forpligtelser og frister i henhold til fællesskabsdirektiver ikke overholdes.

I sag 221/83

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER, ved Guido Berardis, den juridiske tjeneste, som befuldmægtiget, og med valgt adresse i Luxembourg hos Manfred Beschel, den juridiske tjeneste, Jean Monnet-bygningen, Kirchberg,

sagsøger,

mod

DEN ITALIENSKE REPUBLIK, ved Avvocato dello Stato Pier Giorgo Ferri, og med valgt adresse på Italiens ambassade,

sagsøgt,

hvori der er nedlagt påstand om, at det statueres, at Den italienske Republik har undladt at opfylde forpligtelser, der påhviler den in hendhold til EØF-

1 — Processprog: Italiensk.

traktaten, idet den ikke inden for den fastsattte frist har truffet de nødvendige foranstaltninger til at efterkomme Rådets direktiv 78/1026 af 18. december 1978 om gensidig anerkendelse af eksamensbeviser, certifikater og andre kvalifikationsbeviser for dyrlæger, omfattende foranstaltninger, som skal lette den faktiske udøvelse af retten til etablering og fri udveksling af tjenesteydelser (EFT L 362, s. 1), og idet den ikke fuldt ud har gennemført Rådets direktiv 78/1027 af 18. december 1978 om samordning af de administrativt eller ved lov fastsatte bestemmelser om virksomhed som dyrlæge (EFT L 362, s. 7)

har

DOMSTOLEN

sammensat af præsidenten Mackenzie Stuart, afdelingsformændene T. Koopmans og Y. Galmot, dommerne G. Bosco, U. Everling, C. Kakouris og R. Joliet,

generaladvokat: Sir Gordon Slynn
justitssekretær: fuldmægtig D. Louterman

afsagt følgende

DOM

Sagsfremstilling

Sagens faktiske omstændigheder og retsforhandlingernes forløb samt parternes påstande, anbringender og argumenter kan sammenfattes således:

I — Faktiske omstændigheder og procedure

1. Ved Rådets direktiv 78/1026 af 18. december 1978 søges der gennemført en gensidig anerkendelse af eksamensbeviser, certifikater og andre kvalifikationsbeviser for dyrlæger. Ifølge direktivet skal der blandt andet træffes visse foranstaltninger med henblik på at lette den faktiske udøvelse af retten til etablering og fri udveksling af tjenesteydelser.

Formålet med Rådets direktiv 78/1027 af 18. december 1978 er at gennemføre en samordning af de administrativt eller ved lov fastsatte bestemmelser om virksomhed som dyrlæge.

Ifølge de to direktiver, jfr. hendoldsvis disses artikler 18, stk. 1, og 3, stk. 1, skal medlemsstaterne træffe de nødvendige foranstaltninger til at efterkomme direktiverne inden to år efter deres meddelelse (dvs. den 20. 12. 1980) og straks underrette Kommissionen herom.

2. Kommissionen modtog imidlertid ingen meddelelser fra Den italienske Republik, og ved skrivelse af 14. december 1981 indledte den den i traktatens artikel 169 omhandlede procedure.

Som svar på denne skrivelse meddelte Den italienske Republiks faste repræsentation ved De europæiske Fællesskaber ved skrivelse af 29. marts 1982 Kommissionen, at det italienske ministerråd havde godkendt et lovforslag på det nævnte område.

I betragtning af, at der endnu ikke var sket en egentlig vedtagelse af nogen lovgivning, fandt Kommissionen der italienske regerings svar utilstrækkeligt, og den 21. juni 1982 fremsatte den i medfør af traktatens artikel 169 en begrundet udtalelse, som Den italienske Republik blev opfordret til at efterkomme inden en måned.

Ved skrivelse af 30. september 1982 fremsendte Den italienske Republiks fast repræsentation det overnnævnte lovforslag, idet man meddelte, at dette var blevet fremsat i parlamentet den 13. marts 1982, og at forfatningsudvalget havde godkendt det.

Kommissionen fastslog herefter, at Den italienske Republik ikke havde truffet nogen foranstaltninger til at efterkomme de nævnte direktiver, og ved stævning, registreret på Domstolens justitskontor den 3. oktober 1983, anlagde den nærværende sag.

På grundlag af den refererende dommers rapport og efter at have hørt generaladvokaten har Domstolen besluttet at indlede den mundtlige forhandling uden forudgående bevisførelse. Den har dog anmodet Kommissionen om inden den mundtlige forhandling at fremlægge samtlige de gennemførelsesbestemmelser, som medlemsstaterne i henhold til artikel 3, stk. 2, i direktiv 78/1027 har udstedt.

II — Parternes påstande

1. Kommissionens endelige påstande er følgende:

— Det statueres, at Den italienske Republik har undladt at opfylde forpligtelser, der påhviler den i henhold til EØF-traktaten, idet den dels ikke inden for den fastsatte frist har truffet de nødvendige foranstaltninger til at efterkomme Rådets direktiv 78/1026 af 18. december 1978, dels ikke fuldt ud har gennemført Rådets direktiv 78/1027 af 18. december 1978.

— Den italienske Republik tilpligtes at afholde sagens omkostninger.

2. Den italienske Republik har nedlagt påstand om frifindelse, for så vidt angår spørgsmålet om gennemførelsen af Rådets direktiv 78/1027.

III — Parternes anbringender og argumenter

1. *Vedrørende gennemførelsen af Rådets direktiv 78/1026* af 18. december 1978 om gensidig anerkendelse af eksamensbeviser, certifikater og andre kvalifika-

tionsbeviser for dyrlæger, omfattende foranstaltninger, som skal lette den faktiske udøvelse af retten til etablering og fri udveksling af tjenesteydelser:

a) Kommissionen har anført, at direktiver med hensyn til det tilsigtede mål er bindende for de medlemsstater, de rettes til. Ifølge traktatens artikel 5, stk. 1, skal medlemsstaterne træffe alle almindelige eller særlige foranstaltninger, som er egnede til at sikre opfyldelsen af de forpligtelser, som følger af traktaten eller af retsakter foretaget af Fællesskabets institutioner. Kommissionen anfører endvidere, at en medlemsstat ikke kan påberåbe sig bestemmelser, fremgangsmåder eller forhold i sin nationale retsorden til støtte for, at forpligtelser og frister i henhold til fællesskabsdirektiver ikke overholdes.

b) Den italienske Republiks rgering har henvist til, at den i parlamentet har fremsat et lovforslag indeholdende de nødvendige bedstemmelser til at gennemføre det pågældende direktiv. Forslaget er imidlertid endnu ikke blevet lov, hvilket skyldes, at lovgivningsproceduren i parlamentet på grund af en opløsning før tiden af deputeretkammeret ikke har kunnet bringes til afslutning.

2. *Vedrørende gennemførelsen af Rådets* direktiv 78/1027 af 18. december 1978 om samordning af de administrativt eller ved lov fastsatte bestemmelser om virksomhed som dyrlæge:

a) Kommission har i stævningen fremsat de samme anbringender som dem, der er anført til støtte for, at der er sket et traktatbrud på grund af en manglende gennemførelse af Rådets direktiv 78/1026.

b) Den italienske Republiks regering har i svarskriftet for første gang anført, at den har været af den opfattelse, at dette direktiv allerede måtte anses for fuldt ud gennemført i kraft af den gældende studieordning for dyrlæger og de krav, der stilles for at opnå eksamensbevis som dyrlæge, således som reglerne herom er fastlagt i den af Republikkens præsident udstedte bekendtgørelse nr. 987 af 23. oktober 1969 (Gazzetta Ufficiale af 2. 1. 1970, nr. 1). Denne bekendtgørelse, som foreskriver et universitetsmæssigt studieforløb på fem år, og i hvis bilag der er angivet de forskellige fag, der skal modtages undervisning i for at opnå titlen dottore in medicina veterinaria, opfylder kravene i artikel 1 i Rådets direktiv 78/1027 og i bilaget til direktivet.

c) I replikken har Kommissionen anført, at den finder det »aldelses forkasteligt« at den italienske regering for første gang under retsforhandlingerne for Domstolen har gjort opmærksom på denne bekendtgørelse, idet den under den administrative procedure alene gav tilsagn om, at det pågældende direktiv ville blive gennemført.

Da nærværende traktatbrudssag imidlertid ikke specielt vedrører den oplysningspligt, som efter artikel 3 i Rådets direktiv 78/1027 påhviler medlemsstaterne, har Kommissionen meddelt, at den tager bekendtgørelse nr. 987 til efteretning, idet den dog gør gældende, at der med de i bekendtgørelsen indeholdte bestemmelser ikke er sket en fuldstændig gennemførelse af direktivet, hvilket skyldes følgende to forhold:

— Et af de fag, der ifølge direktivet skal være obligatorisk, optræder således

ikke blandt de i bekendtgørelse nr. 987 opregnede fag. Det drejer sig om faget præventiv medicin.

— For to andre fags vedkommende, nemlig levnedsmiddelhygiejne og -teknologi samt etologi og dyrebeskyttelse, finder Kommission, at disse kun er upræcist angivet i bekendtgørelse nr. 987, hvorimod der ifølge direktivet er tale om klart afgrænsede og nøje fastlagte fag. Ifølge Kommissionen er de i bilaget til direktivet opregnede fag det konkrete udtryk for de kvalitative kriterier, der i henhold til direktivets artikel 1 skal være opfyldt.

Ifølge artikel 1, litra c), er det et krav for adgangen til virksomhed som dyrlæge, at den pågældende har et fyldestgørende kendskab til *dyrs adfærd* og *beskyttelse,* og det i bilaget nævnte fag »etologi og dyrebeskyttelse« svarer hertil.

Ligeledes kræves ifølge artikel 1, litra f), et »fyldestgørende kendskab til hygiejne og fremgangsmåder i forbindelse med frembringelse og fremstilling af samt handel med *levnedsmidler* af animalsk oprindelse bestemt til menneskeføde«.

Kommissionen har for det første konstateret, at disse fag ikke er udtrykkeligt nævnt i bekendtgørelse nr. 987, og for det andet, at visse fag, der har en direkte forbindelse med de ovennævnte fag, optræder blandt de supplerende, valgfri, fag for dyrlægestuderende. De studerende vil således kunne opnå eksamensbevis som dyrlæge uden at have fået nogen uddannelse indenfor disse fag, hvilket er ganske uforeneligt med de i direktivets artikel 1 fastsatte mindstekrav.

Kommissionen slutter heraf, at Den italienske Republik ikke fuldt ud har gennemført Rådets direktiv 78/1027 italiensk lovgivning.

d) I duplikken har Den italienske Republik regering anført, at den ikke kan tilslutte sig Kommissionens vurdering af bekendtgørelse nr. 987.

— For så vidt angår faget præventiv medicin, udgør faggrupperne nr. 12 og 13 i bilaget til bekendtgørelsen en garanti for, at de studerende erhverver et tilstrækkeligt kendskab hertil. Gruppe nr. 12 nævner således udtrykkeligt emnet forebyggelse af infektionssygdomme. Ifølge direktivet er det ikke noget krav, at der sker undervisning heri i form af et egentligt selvstændigt fag, og emnet vedrører samme problemområde som det, der er omfattet af faget præventiv medicin, der blot er en anderledes angivet definition af samme begreb.

— Hvad angår faget etologi og dyrebeskyttelse, anfører Den italienske Republiks regering, at det ved den obligatoriske undervisning i husdyravl, jfr. gruppe nr. 5. sikres, at de studerende erhverver et i henhold til direktivet tilstrækkeligt kendskab til dette emne. Gruppe nr. 5 har følgende betegnelse: »Husdyravl: hygiejne, dyrs ydre anatomi, etnologi, genetik og opdræt«.

— Hvad angår faget levnedsmiddelhygiejne og -teknologi, er det i direktivets artikel 1, litra f), opstillede krav opfyldt ved gruppe nr. 18, dvs. »undersøgelse af og kontrol med levnedsmidler af animalsk oprindelse (kød, mælk, fisk, æg osv.) . . .«

— På dette punkt er det af Kommissionen anførte helt ubestemt og uden grundlag.

IV — Mundtlig forhandling

I retsmødet den 7. juni 1984 har Kommissionen for De europæiske Fællesskaber, ved Guido Berardis som befuldmægtiget, og Den italienske Republik, ved Avvocato delle Stato Carlo Sica, afgivet mundtlige indlæg.

Under retsmødet har Kommissionen medgivet, at direktivet, for så vidt angår undervisningen i præventiv medicin, må anses for tilstrækkeligt gennemført ved bekendtgørelsen af 27. oktober 1969, men fastholdt sin påstand, for så vidt angår de to andre i replikken omhandlede fag, nemlig levnedsmiddelhygiejne og -teknologi samt etologi og dyrebeskyttelse.

Generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i samme retsmøde.

Præmisser

1 Ved stævning, indgivet til Domstolens justitskontor den 3. oktober 1983, har Kommissionen for De europæiske Fællesskaber i medfør af EØF-traktatens artikel 169 anlagt sag med påstand om, at det statueres, at Den italienske Republik ved ikke inden for de fastsatte frister at have truffet de nødvendige foranstaltninger til at efterkomme Rådets direktiv 78/1026 af 18. december 1978 og ved ikke fuldt ud at have gennemført Rådets direktiv 78/1027 af 18. december 1978 har undladt at opfylde forpligtelser, der påhviler den i henhold til EØF-traktaten.

2 Med Rådets direktiv 78/1026 af 18. december 1978 (EFT L 362, s. 1) søges der gennemført en gensidig anerkendelse af eksamensbeviser, certifikater og andre kvalifikationsbeviser for dyrlæger, og ifølge direktivet skal der blandt andet træffes foranstaltninger med henblik på at lette den faktiske udøvelse af retten til etablering og fri udveksling af tjenesteydelser.

3 Formålet med Rådets direktiv 78/1027 af 18. december 1978 (EFT L 362, s. 7) er at gennemføre en samordning af de administrativt eller ved lov fastsatte bestemmelser om virksomhed som dyrlæge og navnlig at sikre en sådan grad af ensartethed i dyrlægeuddannelserne i medlemsstaterne, at det er muligt at gennemføre en gensidig anerkendelse af eksamensbeviser, certifikater og andre kvalifikationsbeviser.

4 Ifølge henholdsvis artiklerne 18, stk. 1, og 3, stk. 1, i de to direktiver skal medlemsstaterne træffe de nødvendige foranstltninger til at efterkomme

direktiverne inden to år efter deres meddelelse, dvs. senest den 20. december 1980, og straks underrette Kommissionen herom.

5 Kommissionen modtog imidlertid ingen meddelelser fra Den italienske Republik, og ved skrivelse af 14. december 1981 indledte Kommissionen den i traktatens artikel 169 omhandlede procedure. Som svar på denne skrivelse meddelte Den italienske Republiks faste repræsentation ved De europæiske Fællesskaber ved skrivelse af 29. marts 1982 Kommissionen, at det italienske ministerråd havde godkendt et lovforslag på området.

6 Da der åbenbart endnu ikke var vedtaget nogen lovgivning, fandt Kommissionen den italienske regerings svar utilstrækkeligt og fremsatte den 21. juni 1982 en begrundet udtalelse, som Den italienske Republik blev opfordret til at efterkomme inden en måned. Ved skrivelse af 30. september 1982 fremsendte Den italienske Republik det ovennævnte lovforslag og meddelte, at dette var blevet fremsat i parlamentet den 13. marts 1982, og at forfatningsudvalget havde godkendt forslaget.

7 Kommissionen fastslog herefter, at Den italienske Republik ikke havde truffet nogen foranstaltninger til at efterkomme de nævnte direktiver, og anlagde nærværende traktatbrudssag.

Den manglende gennemførelse af Rådets direktiv 78/1026 af 18. december 1978

8 Den italienske regering har ikke bestridt, at den ikke har opfyldt sin forpligtelse til at gennemføre direktivet. Den har dog anført, at den i parlamentet har fremsat et lovforslag indeholdende de nødvendige bestemmelser til at gennemføre direktivet. Forslaget er imidlertid endnu ikke blevet lov, hvilket beror på, at lovgivningsproceduren i parlamentet på grund af en opløsning før tiden af deputeretkammeret ikke har kunnet afsluttes. Da det er nødvendigt at regulere spørgsmålet ved lov, må den procedure, der skal føre til lovforslagets vedtagelse, indledes på ny.

9 Disse forhold kan ikke afhjælpe det traktatbrud, der gøres gældende imod Den italienske Republik. Ifølge Domstolens faste praksis kan en medlemsstat

ikke påberåbe sig bestemmelser, fremgangsmåder eller forhold i sin nationale retsorden til støtte for, at forpligtelser og frister i henhold til fællesskabsdirektiver ikke overholdes.

10 Det må herefter fastslås, at Den italienske Republik ved ikke inden for de fastsatte frister at have udstedt de nødvendige bestemmelser til at efterkomme Rådets direktiv 78/1026 af 18. december 1978 har undladt at opfylde forpligtelser, de påhviler den i henhold til traktaten.

Den manglende fuldstændige gennemførelse af Rådets direktiv 78/1027 af 18. december 1978

11 Mens den italienske regering under hele den administrative procedure blot anførte, at en lov var under udarbejdelse, der skulle gøre det muligt for regeringen at vedtage de nødvendige foranstaltninger til at gennemføre det pågældende direktiv i italiensk ret, har den i svarskriftet, for første gang, gjort gældende, at direktivet allerede må anses for fuldt ud gennemført ved den allerede gældende studieordning for dyrlæger og de krav, der stilles for at opnå eksamensbevis som dyrlæge, således som reglerne herom er fastlagt i den af Republikkens præsident udstedte bekendtgørelse nr. 987 af 23. oktober 1969 (Gazzetta Ufficiale af 2. 1. 1970, nr. 1). Denne bekendtgørelse, som foreskriver et universitetsmæssigt studieforløb på fem år, og i bilaget til hvilken er angivet de forskellige fag, der skal modtages undervisning i for at opnå titlen dottore in medicina veterinaria, opfylder kravene i artikel 1 i Rådets direktiv 78/1027 og i bilaget til direktivet.

12 I replikken har Kommissionen meddelt, at den tager bekendtgørelse nr. 987 af 23. oktober 1969 til efterretning, men har samtidig gjort gældende, at der ved de i bekendtgørelsen indeholdte bestemmelser ikke er sket en fuldstændig gennemførelse af direktivet, idet den studieplan, der ifølge bilaget til bekendtgørelsen skal gennemføres for i Italien at opnå eksamensbevis som dyrlæge, ikke omfatter tre af de fag, der er angivet i bilaget til direktiv 78/1027, som fastlægger en harmoniseret studieplan for dyrlæger. Det drejer sig om fagene præventiv medicin, levnedsmiddelhygiejne og -teknologi samt etologi og dyrebeskyttelse.

13 Det bemærkes, at Kommissionen under retsmødet har erkendt, at der med bekendtgørelsen af 27. okober 1969 må antages at være sket en tilstrækkelig

gennemførelse af direktivet, for så vidt angår undervisningen i præventiv medicin. Kommissionens påstand må herefter anses for alene at omfatte den angiveligt manglende optagelse i den i Italien gældende studieplan for dyrlæger af de fag, der er betegnet »levnedsmiddelhygiejne og -teknologi« og »etologi og dyrebeskyttelse«

14 Hertil bemærkes, at det i indledningen til bilaget til direktiv 78/1027 angives, at »[den studienplan], som skal føre frem til et eksamensbevis, certifikat eller andet kvalifikationsbevis som dyrlæge, omfatter som et minimum nedenstående fag [, idet undervisningen] i et eller flere af disse fag kan ske inden for eller i forbindelse med de øvrige fag« hvorfor det ikke er nødvendigt, at den nationale retsorden anvender nøjagtigt de samme betegnelser med hensyn til de fag og emner, studieplanen for dyrlæger skal indeholde. Direktivet indeholder blot et krav om, at det i overensstemmelse med sit formål gennemføres således, at der opnås en sådan grad af ensartetheid i uddannelserne i medlemsstaterne, at det er muligt at gennemføre en gensidig anerkendelse af eksamensbeviser.

15 For så vidt angår det fag, der i direktivets bilag betegnes »levnedsmiddelhygiejne og -teknologi« har Den italienske Republiks regering anført, at det ved den obligatoriske undervisning i det fagområde, der er angivet i gruppe nr. 18 i bilaget til den italienske bekendtgørelse, og som er betegnet »undersøgelse af og kontrol med levnedsmidler af animalsk oprindelse«, sikres, at de studerende erhverver et i henhold til direktivet tilstrækkeligt kendskab til dette emne. Det tilføjes, at undersøgelses- og kontrolvirksomhed nødvendigvis forudsætter et kendskab til fremgangsmåder i forbindelse med fremstilling af samt handel med levnedsmidler bestemt til menneskeføde.

16 Det bemærkes, at det i gruppe nr. 18 i bilaget til den italienske bekendtgørelse nr. 987 angivne emne, således som Kommissionen har gjort gældende, og som det fremgår af drøftelserne for Domstolen, kun kan antages delvis at omfatte undervisning i, hvad der svarer til det i direktivet angivne fag »levnedsmiddelhygiejne og -teknologi«. Der må endvidere gives Kommissionen ret i, at visse emner, der har direkte forbindelse med faget levnedsmiddelhygiejne og -teknologi, i bekendtgørelse nr. 987 er omfattet af fag, med hensyn til hvilke de dyrlægestuderende har valgfrihed. De studerende vil derfor udmærket kunne opnå eksamensbevis som dyrlæge uden at have opnået en fuldstændig uddannelse inden for dette fag, hvilket er uforeneligt med de i direktivets artikel 1 opstillede krav.

17 Der må herefter gives Kommissionen medhold i, at Den italienske Republik på dette punkt ikke fuldt ud har gennemført direktiv 78/1027.

18 Hvad angår det fag, der er betegnet »etologi og dyrebeskyttelse« og som er angivet i gruppe nr. 3 i bilaget til direktiv 78/1027, har Den italienske Republiks regering gjort gældende, at der består en sikkerhed for, at de studerende erhverver et tilstrækkeligt kendskab hertil, idet der er obligatorisk undervisning i de fag, der er angivet i gruppe nr. 5 i bilaget til bekendtgørelse nr. 987, som har følgende betegnelse:

»Husdyravl:

1. hygiejne, dyrs ydre anatomi, etnologi;

2. genetik og opdræt«

19 Det fremgår af drøftelserne for Domstolen, at de i gruppe nr. 5 i bilaget til bekendtgørelse nr. 987 angivne fag ikke kan antages at svare til det fag, der i bilaget til Rådet direktiv 78/1027 er betegnet »etologi og dyrebeskyttelse«. Ved dette fag må der ved direktivet i det væsentlige antages at være tænkt på undervisning i læren om dyrs adfærd, mens de i gruppe nr. 5 i den italienske undervisningsplan angivne fag vedrører studiet af dyrebestande og fremgangsmåder i forbindelse med dyrs formering samt opdræt.

20 Herefter må der også gives Kommissionen medhold i, at Den italienske Republik på dette punkt ikke fuldt ud har gennemført Rådets direktiv 78/1027

21 Det findes herefter at burde statueres

— at Den italienske Republik ved ikke inden for de fastsatte frister at have udstedt de nødvendige bestemmelser til at efterkomme Rådets direktiv 78/1026 af 18. december 1978 har undladt at opfylde forpligtelser, der påhviler den i henhold til traktaten,

— at Den italienske Republik ved ikke fuldt ud at have gennemført Rådets direktiv 78/1027 af 18. december 1978 og ved ikke i forbindelse med den italienske studieplan for dyrlæger at have indført obligatorisk undervisning i de fag, der er betegnet »etolgi og dyrebeskyttelse «samt »lev-

nedsmiddelhygiejne og -teknologi«, har undladt at opfylde forpligtelser, der påhviler den i henhold til traktaten.

Sagens omkostninger

22 Ifølge procesreglementets artikel 69, stk. 2, dømmes den part, der taber sagen, til at afholde sagens omkostninger. Sagsøgte har tabt sagen og bør derfor tilpligtes at afholde sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN

1. **Den italienske Republik har ved ikke inden de fastsatte frister at have udstedt de nødvendige bestemmelser til at efterkomme Rådets direktiv 78/1026 af 18. december 1978 undladt at opfylde forpligtelser, der påhviler den i henhold til traktaten.**

2. **Den italienske Republik har ved ikke fuldt ud at have gennemført Rådets direktiv 78/1027 af 18. december 1978 og ved ikke i forbindelse med den italienske studieplan for dyrlæger at have indført obligatorisk undervisning i de fag, der er betegnet »etologi og dyrebeskyttelse« samt »levnedsmiddelhygiejne og -teknologi« undladt at opfylde forpligtelser, der påhviler den i henhold til traktaten.**

3. **Den italienske Republik betaler sagens omkostninger.**

Mackenzie Stuart Koopmans Galmot

Bosco Everling Kakouris Joliet

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 18. september 1984

P. Heim
Justitssekretær

A. J. Mackenzie Stuart
Præsident